

Actrice **Anniek Pheifer** over **Noem het maar liefde**

De meest gekke vormen van liefde komen voorbij

In de voorstelling *Noem het maar liefde* van Toneelgroep Maastricht zijn alle personages, en dat zijn er nogal wat, bijna panisch op zoek naar een partner. Om de eenzaamheid te bestrijden of om zich even geborgen te voelen. De corpulente directeur en zijn ambitieuze secretaresse, de homoseksuele barman en de alleenstaande vrouw, het bejaarde stel: allemaal snakken ze naar ware

liefde. In alle hectiek is er één stel dat dit gekrioel van menselijke wanhoop al lang achter zich heeft gelaten. De oude rocklegende Mitchel Brubaker en zijn vrouw Cat zijn al vijftig jaar bij elkaar. Samen vormen ze de romantische draad van de voorstelling. De demente Brubaker wordt gespeeld door Jeroen Spitzenberger, de rol van Cat door Anniek Pheifer. ➤

TEKST: LUK VERPAALLEN | FOTO: TO HUIDENKOPER

► De in Veenhuizen opgegroeide Pheifer (41) is een veelgevraagd actrice. Sinds ze vorig jaar afscheid nam van Het Nationale Theater, waar ze sinds 2005 onder contract stond, speelde ze onder andere in de tv-serie *Mocro Maffia*, in de speelfilm *All You Need Is Love* en was ze op oudejaarsavond op tv te zien in *Annie M.G. in Carré*. En nu dus bij Toneelgroep Maastricht.

Ik spreek haar de dag voor de première, de eerste try-outs zijn net achter de rug. Ze is opgelucht. “Het is een hele geestige voorstelling maar geen standaardkomedie”, aldus Pheifer. “Mensen moeten er echt af en toe moeite voor doen. Het zijn geen drietrapsrakettes, makkelijke grappen, daar is Ilja de schrijver niet naar. Maar het werkte. Ik ben echt ontzettend opgelucht dat het zo goed viel.”

Waar was je dan bang voor?

“Dat het publiek achterover zou gaan leunen. Met een houding van ‘kom maar, laat mij maar lachen’. En dat kan niet bij deze voorstelling. Ilja schrijft prachtige, lange poëtische taal die niet hapklaar is. Het is allemaal heel welbespraakt, soms bijna Oscar Wilde-achtig. Maar ik had me onterecht zorgen gemaakt. Het werkte precies zoals we wilden.”

Wat voor voorstelling is het geworden? Het vertrekpunt was *Reigen* van Arthur Schnitzler maar daar is weinig meer van overgebleven toch?

“Niks eigenlijk. *Reigen* is een keten van seksuele relaties: A doet het met B, B vervolgens met C en dan C met D enzovoort. *Noem het maar liefde* is een aaneenschakeling van scènes over alle aspecten van de liefde. Het verlangen ernaar, het dealen met liefde die anders is dan standaard. Het gaat over langdurige liefde maar ook over prille en verboden liefde. Door al die scènes heen zie je een echtpaar, Michel en Cat, dat al vijftig jaar samen is. Michel is zeventig en dementerend, een oude rocker bij wie de drank en de drugs hun sporen behoorlijk hebben nagelaten. Het verhaal speelt zich af in een hotel, waar Cat herinneringen ophaalt aan vroeger. Maar het verleden is minder rooskleurig dan dat ze het beschrijft. Ze maakt het iets meer zoals ze het gewild zou hebben. Tederder. In flashbacks ziet het publiek hoe het werkelijk gegaan is.”

“Een feest van een voorstelling.”

DE VOLKSKRANT ★★★★★

Zien we in al die scènes iets van alle huidige genderdiscussies, #metoo-kwesties, internetseks? Oftewel: is het een moderne zedenschets geworden?

“Ja, maar er wordt geen standpunt ingenomen. Het wordt eerder getoond dan dat er commentaar wordt geleverd. We hebben geen pamflet gemaakt. Niet alles wordt aangeraakt natuurlijk, dat kan niet in twee uur. We laten eigenlijk gewoon die mensen zien, met al hun eigenaardigheden. Moet je verliefd worden op een mens of kan dat ook op een ding zijn? Of kan je verliefd worden op iets dat jezelf hebt bedacht? Welke liefde is waar? Alles wordt van alle kanten getoond en dan mag je zelf bepalen wat je ervan vindt. Er zitten scènes in waarvan je in eerste instantie misschien denkt ‘dat kan echt niet!’ Maar even later wordt het dan weer radicaal omgedraaid. Het schiet echt alle kanten op. Daardoor moet je echt zelf elke keer een standpunt innemen.”

Wat voor personage is Cat? Ze is getrouwd met een ooit beroemde rocker. Stond ze altijd in zijn schaduw?

“In zekere zin wel. Ze heeft wel in zijn band gespeeld, als achtergrondzangeres, maar van een gelijkwaardige relatie is nooit sprake geweest. Als jong meisje is ze heel erg verliefd op hem geworden, is van hem gaan houden en daarna haar hele leven bij hem gebleven. Zoals die dingen gaan. Veel mensen zouden zich afvragen waarom. Het is helemaal niet zo’n leuke man. En toch is ze gebleven. En nu, vijftig jaar later, is die relatie weliswaar nog steeds niet gelijkwaardig, maar wel omgekeerd. Hij heeft haar nodig. Michel is geen schim meer van de stoere rocker die hij ooit was.”

Waarom is ze al die jaren toch bij hem gebleven?

“Tja, wat doe je als je van iemand houdt? Dan neem je dingen voor lief. Houden van is voor iedereen anders. Het kan zelfs beginnen met zelfhaat of eenzaamheid. Noem het maar liefde. Er zit ook iemand in de voorstelling die een relatie heeft met een pop. Een seksrobot. Er zijn mensen die zeggen dat dat onmogelijk is, een relatie hebben met een ding. Maar waarom zou zijn liefde voor haar niet echt zijn? Omdat iemand ooit heeft bepaald dat liefde wederzijds moet zijn? Kan ik niet houden van iemand die ik zelf maak?”

“Spitzenberger maakt van de rocker een schitterende Mick Jagger-lookalike. Pheifer is ontroerend als toegewijde echtgenote.”

NRC HANDELSBLAD ★★★★★

Het is echt een voorstelling over liefde anno 2019.

“Ja. Tinder komt voorbij. Maar ook een vrouw die alleen geïnteresseerd is in – laat ik het maar noemen – seksuele liefde. Ze zegt: ‘Ik ben 36 en dat is stokoud in deze tijd. Niemand wil me meer, ik haat kinderen, ik wil alleen maar hele goede seks.’ Ze wordt niet geloofd omdat de anderen denken dat ze een geheime agenda heeft. Stiekem juist wel kinderen wil of een relatie.”

Wat vind je zelf eigenlijk van al die door Ilja Leonard Pfeijffer bedachte personages?

“Wie ben ik om te zeggen dat iets wel of niet deugt. Als iedereen ermee akkoord gaat en iedereen er gelukkig van wordt, dan vind ik het allemaal prima. Ik ben voor moderne fratsen. Ik heb dat liever dan mensen die hun hele leven bij elkaar blijven omdat ze vinden dat dat nu eenmaal zo hoort. Dat het beter is voor de kinderen. Waarom zou je niet vijf keer in je leven een hele intense liefdesrelatie kunnen hebben? Dat is wat je in ons stuk ook ziet: er is zo veel. Dat is heel ontroerend. De meest gekke vormen van liefde komen voorbij. En vaak denk je: ‘ah, wat mooi. Dat raakt me of daar herken ik mezelf in’. Al is het maar alleen het geworstel van al die mensen. Het onhandige.”

Je bent sinds een jaar freelancer. Is dat niet wennen na dertien jaar vast bij een gezelschap te hebben gezeten?

“Nee hoor, het is juist heel fijn. Ik voel me hier in Maastricht als een vis in het water. Michel (Sluysmans, de regisseur – LV) is een goede vriend van me dus dat werkt heel lekker. Ik ontmoet hier weer allemaal collega’s die ik een poos niet heb gezien. Of waar ik nog nooit mee heb gewerkt. Dat is heel verfrissend. En het muziek maken in deze voorstelling vind ik ook heerlijk.”

Ik las dat je ook bent gaan schrijven. Lukt dat een beetje?

“Nah. Nee joh. Dat is stom hè? Ik moet daar zoveel moeite voor doen. Echt. Dus dat schiet helaas niet op.”

Omdat je het te druk hebt met al die andere leuke dingen die je doet.

“Precies! Er zijn zoveel leuke dingen. Ik heb laatst een ukelele gekocht en daar gaat dan ook weer zo veel tijd in zitten.”

Kom je ooit nog in Groningen spelen? Je hebt er nu de gelegenheid voor.

“Bij het NNT? Heel graag. Als iemand mij vraagt. Ze mogen me vanaf vandaag bellen. Ik wil heel graag terug. Je moest eens weten. Ik zou het enig vinden.” ✘

TONEELGROEP MAASTRICHT

Noem het maar liefde

vrijdag 19 april, 20.15 uur
Stadsschouwburg

INLEIDING